(Nro. 275.)

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek Nro. 138. 1. Grudnia 1820.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — N. Pan naywyższą uchwałą Swoią z d. 2. Listopada r. b. wydaną w Opawie, ogłosił Akademiię Lwowską, Galicyyskim Członkiem Stanowym i rozporządził, aby Rektor teyże Akademii zasiadał zawsze na Zgromadzeniach Stanów.

Do obsadzenia mieysca Protokolisty Rady przy C. K. Sądzie w Bukowinie, z roczną pensyią sześciuset ZR. w mon. konw. do którego oprócz przepisanych własności także umieiętność ięzyka Wołoskiego należy, rozpisuie się konkurs. — Ubiegaiący się o nie C. K. Urzędnicy podać maią prośby swoie należycie udowodnione przez Władze swoie przełożone, inni zaś bezposrednio do pomienionego Sądu w ciągu 4 tygodni od dnia ninieyszego obwieszczenia.

Do obsadzenia mieysca Registranta z roczną pensyią 700 ZR. w mon. konw. przy C. K. Sądzie Appellacyynym uwolnionego, rozpisuie się konkurs z dołożeniem, iż ubiegaiący się o nie C. K. Urzędnicy podać maią prośby swoie należnie udowodnione przez Władze swoie przełożone, inni zaś bezpośrednio do rzeczonego C. K. Sądu Appellacyi w ciągu 4 tygodni rachowanych od dnia ninieyszego obwieszczenia.

J. C. K. Mość raczył naywyższą uchwałą Swoią z d. 17. Października r. b. wyznaczyć nayłaskawiey z funduszu naukowego ZR. 300 rocznego dodatku do osoby zasłużonemu Prefektowi Gymnazyium Stanisławowskiego Franciszkowi de Milbacher.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpaniia.

Podług wiadomości z Madrytu z d. 30. Października, Stany (*Cortes*) przyięły proiekt do prawa względem siły zbroyney, przełożony przez Ministra Woyny. Siła woyska liniiowego wynosi 124000 ludzi, pomimo tego w razie potrzeby może Rząd użyć 12,000 z milicyy. Pułki Szwaycarskie po upłynieniu ich kapitulacyi wcielone będą do woyska liniiowego.

Stany (*Cortes*) zezwoliły na wystawienie 23. okrętów woiennych mianowicie: fregat 2 o 50 działach, korwet 7 o 30, brygów 7 o 22 i goeletów 7 o 14, oraz przeznaczyły Rządowi na budowę tych okrętów 15 miliionów realów.

Po długim oporze sankcyionowany przez Króla wyrok względem zniesienia Zakonów dotycze się około 225 klasztorow, mianowicie: Benedyktyńskich, Praemonstrateńskich, Augustyianów, Kongregacyy Tarragońskiey i Sarragoskiey; daley Zakonów woyskowych: z Santiago, Calatrava, Alcantara i Montesa i t. d. Zakony 4 żyiące z iałmużny (zapewne dla tego, że nie posiadaią dóbr, chociaż mogły bydź zniesione), zostawiono.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Naynowsze gazety Londyńskie z d. 6. i 7. z. m. potwierdzaią (umieszczoną w numerze przeszłym gazety naszey) wiadomość, iż powtórne odczytanie bilu przeciwko Królowey przyięto na d. 6. b. m. 123 głosami przeciwko 95 zatem większością 28, poczem rozporządzono wedle prawideł parlamentowych, aby bil ten oddany został Wydziałowi całey Izby (*to be committed to a commitee of the whale house*) i by tym końcem w dniu następuiącym zamieniła się Izba w takowy Wydział.

Zamiana ta nastąpiła na d. 7. z. m. Lord Liverpool czytał wstęp do bilu, i zapowiedział różne odmiany, które uprzednie mogły bydź przedsięwzięte w poiedyńczych słowach tego wstępu; poźniey przełoży on w rozporządzeniach (*enactments*) tego bilu takie odmiany, iakich dopuszcza podług zeznań świadków złożonych przed kratkami Izby. — Gdy wiele odmian przyięto w poiedyńczych słowach, podniosł się Arcy-Biskup z Yorku (ieдyny Lord Duchowny co głosował przeciwko

)(

bilowi) i oświadczył się mianowicie: przeciwko warunkowi względem rozwodu. Jako Prawodawca (dodał) musiał sprzeciwiać się bilowi, chociaż, gdyby wezwany był iako Sędzia do rozstrzygnienia, musiałby wyrzec winna. — Biskup Chesterski mówił równie przeciwko warunkowi rozwodowemu, chociaż przekonany, iż wszystkie oskarzenia są dowiedzonemi; atoli ponieważ chce sądzić tak, iak sam chciałby bydź sądzonym, zatem chce on ułagodzić sprawiedliwość litością. — Arcy-Biskup Canterburgski oświadczył się przeciwko temu i bezwarunkowo był za bilem, dopuszczaiąc warunku rozwodowego. — Lord Holland zaczał był swoią mowę gdy gazety Londyńskie wieczorne z d. 7. musiały bydź oddane do prassy o godzinie 2 po południu.

Zanim Izba zamieniła się w Wydział dla przedsięwzięcia dalszych rozpraw nad bilem, wystąpił Lord Dacre dla złożenia Izbie następuiącey Protestacyi Królowey Jey Mości:

Protestacyia

„Karolina, Królowa. — Do Lordów duchownych i świeckich, zgromadzonych w Parlamencie.“

„Dowiedziała się Królowa o postanowieniu Lordów względem teraźnieyszego bilu będącego przedmiotem posiedzenia. W obliczu Parlamentu, swoiey rodziny i iey kraiu, protestuie się ona przeciwko temuż.“

„Ci, którzy się sami przyznali bydź iey oskarzycielami, odważyli się zasiadać w Sądzie do rozwiązania pytania będącego pomiędzy Królową a nimi samymi. Parowie, którzy słuchali przeciwko niey zeznań i oddalili się pod czas ich obrony, głosowali przeciwko niey.“

„Inni taynego Wydziału Członkowie, przeięci ogromem potwarzy, których nieprzyiaciele iey nie odważyli się wnieść publicznie, przystąpili do rozpraw.“

„Królowa niechce użyć swoiego prawa stawienia się przed Wydziałem, albowiem zupełnie oboiętnemi bydź dla niey powinny szczegóły środków; i dopóki tok tego bezprzykładnego postępowania, nie stawi bilu przed drugą prawodawczą gałęzią (Izbą Niższą) niechce ona żadnym sposobem dotykać obchodzenia się, którego doświadczać musiała w ostatnich 25 leciech.“

„Z rozwagą świadczy ona się Bogiem, iż zupełnie iest niewinną względem zarzucaney iey zbrodni i nie zachwiana w zaufaniu, oczekuie ostatecznych skutków tego bezprzykładnego śledztwa.“

(Podpisano) Karolina, Królowa.

Po długich rozprawach, czyli protestacyia ta przyiętą bydź ma przez Izbę lub nie? na wniosek Lorda Kanclerza uchwalono: „Izba mimo słusznie*) godnych nagany niektórych textów padanego iey dokumentu, „atoli przez oględność istnieiących okoliczności, zezwala na przyięcie onego, iako na przedstawienie tego, co Królowa Jey Mość w teraźnieyszym stanie postępowania miała daley „ieszcze do wniesienia.

Z Londynu dnia 14. *Października.* — Z Lordem Beresford przybył tu Pułkownik Arentschild i inni Officerewie Angielscy, którzy byli w służbie Portugalskiey.

Xiąże Gustaw syn byłego Króla Szwedzkiego, chcąc powrócić na stały ląd, wsiadł 27. Października na okręt w Dover.

Francyia.

Dziennik rozpraw donosi, że w Departamentach Eure i Somme rozpoczęły się wybory i padły na zawołanych roialistów. Wypadek ten, miany iest za dobrą przepowiednię względem reszty wyborów.

Adwokat Baufort autor pisma pod tytułem: *Despotyzm w stanie oblężenia* wskazany niedawno zaocznie na 5 letnie więzienie i karę 10,000 franków, stawił się w Sądzie Paryzkim (Assis) dla obrony swoiego dzieła. Mowa obrońcy iego, miana w tey sprawie miała skutek, iż uprzedni wyrok kary zmnieyszono na lat 4 więzienia i 8000 franków.

Pomiędzy znakomitemi osobami przeieżdżaiącemi przez Calais, uważano Lorda Bentinck udaiącego się z listami urzędowemi z Paryża do Londynu, podobnie Margrabiego Brehan z Londynu do Paryża a Sir Roberta Gordona Sekretarza Poselstwa Angielskiego z listami urzędowemi do Opawy.

Hrabia Buol Schauenstein Poseł Cesarsko Austryiacki, prezyduiący na Seymie związku Niemieckiego przybył d. 8. wieczorem do Paryża. — P. Caning Minister Stanu i gabinetu Króla Jmci W. Brytanii znayduie się także od kilku dni w Paryżu.

Włochy.

Podług naynowszych wiadomości z Neapolu z d. 3. z. m. umieszczonych w Dostrzegaczu Austryiackim, zdaie się, iż panuiące tamże zaburzenia i nieład sprawią niebawnie rewolucyię. Na d. 2. t. m. uwięziono dwóch Węglarzy; ieden z tych, iest człowie-

*) Wyraz (justly) na wniosek Lorda Lauderdale umieszczony został w uchwale.

kiem z ostatniey klassy ludu aresztowany z powodu, że wzbraniał się dadź należącą się opłatę cła i że lżył publiczne Władze; drugi Officer i Adjutant, ponieważ ważył na życie Ministra woyny Jenerała Carascosa. Zbroyne kupy Węglarzów zgromadziły się przed zamkiem S. Elmo, gdzie zamknięto ich współbraci miały zamiar opanować potém Vicaria (publiczne więzienie) dla uwolnienia uwięzionych tamże zbrodniarzy. Udało się prawdzie woysku zniszczyć ich zamiary, atoli obawiano się dalszych onego skutków.

Tegoż samego dnia wieczorem ukazało się wiele licznych kup Węglarzy przed pałacem Królewskim, w zamiarze napastowania rodziny Królewskiéy. Gwardyia Królewska iazdy rozproszyła przecie spiskowych, a przerznąwszy drogę przeszkodziła im, uderzenia na Vicaria, gdzie równie, iak przed pałacem Królewskim postawiono działa. Chociaż rozruch ten uspokoiono na chwilę, przecież obawiano się mocno napadu w następuiących nocach, i dla tego 3000 gwardyi narodowéy odebrało rozkaz czuwania każdéy nocy pod bronią. Postanowiono oraz, iż ktoby nie chciał należeć do gwardyi narodowey zaprowadzony będzie do zamku S. Elmo.

W Neapolu rozeszła się wieść, iż rozruchy w Sycylii znowu się rozpoczęły.

Pomimo okrętów woiennych Angielskich, które iak niedawno donieśliśmy, znayduią się w porcie Neapolitańskim, zawinęły tamże 4 okręty woienne Francuzkie i wiele takichże do portu w Baja.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 19. b. m. zawiera co następuie: „Trudno, aby który akt mogł oddadź trafnieyszy obraz teraźnieyszego złego stanu rzeczy w Neapolu, mocniéy stwierdzić czerpane przez nas z pewnych zrodeł i czasami w gazetach naszych udzielane wiadomości, wystawuiące uderzaiące podobieństwo toku interessów tego kraiu z tém wszystkiem, co przygotowywało naystrasznieysze epoki rewolucyi Francuzkiéy, iak adres bardzo ważny (*Indirizzo*) podany niedawno do Parlamentu Narodowego przez tak zwane towarzystwo prawdziwych Patryiotów, czyli innemi słowy przez Venditę Węglarzy, a który wyszedł drukiem w Neapolu u Pasquala Tizziano w domu pod liczbą 26 przy ulicy *Strada Cisterna dell' Olio*.

Adres ten obeymuie następuiących ośm punktów, które iużto iako przełożenia i życzenia, iuż iako skargi i użalania się dla zapobieżenia i zaspokoienia onych naymocniéy polecone są przez Węglarzy Parlamentowi.

Ponieważ Konstytucyia w §. 3. artykule 172. przepisuie: „Król nie może ani Władzy swey Królewskiéy ani żadnéy ze swoich prerogatyw oddadź, ustąpić lub iakim innym sposobem prenieść, żądaią zatém w pierwszym punkcie, aby ustanowiony Jeneralny Wikaryiusz iako przeciwny Konstytucyi Królestwa oddalony był z mieysca tego i by Król uiął znowu wodze Rządu."

„W drugim punkcie nastaią, aby straż osoby Królewskiéy *) powierzona była gwardyi narodowéy **), iako naysilnieyszey podporze Konstytucyi."

„Trzeci punkt, zawiera przykre skargi i użalania się na brak lub fałszywy sposób urządzeń, przedsiebranych do obrony Oyczyzny, podczas, gdy (*Allemanno invidioso*) „nienawisny Niemiec" zgromadza liczne woyska we Włoszech, co chwila zagrażaiące Kraiowi Neapolitańskiemu. „Coż czyniemy," wyraża tenże adres, „w tych okolicznościach? Patrzemy się oboiętnie na niebezpieczeństwo „nie przedsiebioráč stosownych środków. Dla „czego woysko mężnych nie stoi iuż na naszéy granicy? Czemu iuż trzy miesiące w „nieczynności upłynęło? Dlaczego uwolnieni „od służby, spieszący pod chorągwie prożnuią „i cierpią nędzę? Dla czego dway łotry do„wodzą zakładami nowozaciężnych, źle się „z nimi obchodzą, morzą ich głodem i „pobudzaią do zbiegostwa? Z iakich powo„dów nie zwołano milicyy Prowincyynych, „twierdz nieopatrzono w żywność i nie powie„rzono dowodztwa mężom, którzy dali do„wody narodowego sposobu myślenia? Cze„mu nie założono obserwacyynego obozu oso„bliwie w Apulii, która przy pierwszéy spo„sobności zagrożoną będzie wyladowaniem z „Tryiestu? Czemu zbroiownie nasze nie „oddane są w dozor ludziom czynnym, któ„rzyby, gdy nam zabraknie broni starali się ta„kowéy dostarczyć przez swoią działalność?"

W czwartym punkcie, zawiera adres ten skargi na niewdzięczność teraźnieyszego Rządu dla Pepe i iego spolników, i kończy się żądaniem, aby wszyscy niewdzięczni byli dla swego dobroczyńcy Murata, który ich z niczego wyniosł oddaleni zostali z woyska. „Albo„wiem (wyrażaią) ieźli wdzięczność potrzebną „iest dla każdego więc własność ta iest nieodzo„wną dla człowieka wolnego. Ktoż nie iest z was „przekonany o zasługach Jenerała Porucznika

*) Która teraz powierzoną iest gwardyi Królewskiéy niezachwianéy dotąd w wierności.

**) Iak niegdy straż nieszczęśliwego Ludwika XVI.

„[illegible]elmo Pepe położonych dla Oyczy-„zny? A iednak zapominaią tego męża i zo-„[illegible]ią go w nieczynności! Jeźli iest po-„między nami woiownik, którjby go prze-„wyższał w talentach, to przecież nie ma niko-„go, któryby go przechodził w gorliwości, „miłości ku Oyczyznie i wzapale do narodowo-„ści, Swiadczą gory Monteforte iak Pe-„pe spieszył na czele woyska Konstytucyyne-„go dla zatknięcia trzechkolorowéy chorągwi, „ogłoszenia Konstytucyi i udarzenia wolnością „narodową. Naysamprzód oddalcie z nasze-„go woyska tych, co urodzeni nikczemnie, „wyniesieni przez nieszczęsnego, „cudzoziemca, potém wiarołomnie „opuścili iego chorągwie."

Punkt piąty obeymuie życzenia, aby z Douaniierów (policyia cłowa) zaymuiących cały kray, utworzone były korpusy do obrony kraiu.

Punkt szósty wyraża: „Wszystkie wię-„zienia napełnione są skazanymi; pomiędzy „tymi iest wielu, których nieszczęście dopro-„wadziło do występku. Rzym na obronę „swoiéy Oyczyzny używał często niewolników „a Sparta Illotów obdarzaiąc ich wolnością. „Wybierzcie z pomiędzy skazanych, takich, „co nie stali się winnymi chańbiącey zbrodni; „utworzcie z nich korpus ochotników; „powroćcie im na nowo życie, a uymuiąc tym „sposobem ciężaru swoiéy Oyczyznie uczynicie „ludzi tych dla siebie i Oyczyzny pożytecz-„nymi!"

Siodmy punkt uskarza się na opieszałe i niedokładne urządzenie gwardyi narodowéy, do któréy wszyscy obywatele Państwa bez wyiątku należeć powinni; a dla któréy pomyślnych skutków osobliwie urzędnicy (*gli impiegati*) nie zdaią się mieć mocnego udziału, albowiem sądzą o nich, „iż, gdy idzie o płacę „są zazwyczay pierwszymi, gdy zas w potrze-„bie o wsparcie Oyczyzny niestety są zawsze „ostaniemi!" Z tąd to żądaniem iest, aby nad wszystkich, obowiązanymi zostali urzędnicy do oporządzenia przyzwoitego młodzieży kraiu wezwanéy pod chorągwie.

Osmy i ostatni punkt adresu obeymuie głowną skargę, zasadzaiącą się na tem: że kolory Węglarzów są zaniedbane haniebnie, i nie zostały wyniesione do koloru narodowego: „Obywatele Deputowani!" — wyrażaią — „Jesteśmy wolnymi, lub iesteśmy ieszcze „niewolnikami? Powiewaiąż chorągwie nasze „na twierdzach? Pułki nasze maiąż trzech „kolorowe chorągwie? Iakież znaki zdobią „naszych mężnych? Tym sposobem — pra-„wie iak nic nieznaczy pamiątka dnia 6. Lipca, „i iesteśmy ieszcze pod despotyzmem. Ko-„kardy, chorągwie powinny bydź koloru na-„rodowego, koloru wolności, a nie koloru „niewolnictwa. Nie chieymy się uwodzić; w „postępowaniu tém naszych nieprzyiacioł, „znaydziemy zasadzkę przeciwko naszéy Oy-„czyznie. Podczas, gdy obcy odrodzenie na-„sze przypisuią naszemu stronnictwu, Na-„rod okazuie to przeciwnie. Zaledwie cier-„piane są wstążki stronnictwa na szczycie cho-„rągwi i piersiach mężnych, a wszędzie wi-„dadź znaki despotyzmu. — Z tąd niechay „zatkniętą będzie w twierdzach trzech „kolorowa narodowa chorągiew, sztandar „Oyczysty niechay powiewa na murach i w „naszem woysku. Nieprzyiacieli nasi drzeć bę-„dą na widok tego herbu; poznaią oni znak, „który nas iednoczy, hasło, na które cała po-„spieszy Oyczyzna; mężni poniesą życie swoie „za tym znakiem i tylko z życiem takowy „opuszczą."

„Nasi żołnierze, przynaymniéy spo-„dziewamy się tego (!!!) wystąpią i po-„każą się nieprzyiaciołom. Czyn ten iedy-„ny iest dostatecznym; groźna nasza po-„stawa, przestraszy naszych nieprzyiacioł. A-„toli potrzebą iest, aby woysko nasze pobie-„rało regularnie żołd; każdy zrzeknie się chęt-„nie swoich własnych korzyści, aby tylko nay-„pierwéy zapłaceni byli obrońcy. Dla tak „piękney sprawy poniesiemy z chęcią wszystkie „ofiary."

Cały ten adres kończy się tragicznemi napomnieniami Obywateli Deputowanych, których wzywaią, aby otworzyli oczy i pełnili lepiéy iak dotąd swoią powinność i nie ustraszali się bynaymniéy wielką liczbą przeciwników, kiedy 300 Spartanów w Thermopylach — a 300 Fabiyczyków na brzegach Cremony wstrzęśli nieprzyiaciołmi, i przedali drogo krew swoię.

Szwecyia i Norwegiia.

Sąd wyznaczony w sprawie Redaktora gazety *Nya Extra - Post* uznał tegoż winnym większością 7 przeciwko 2 głosów, przywodząc artykuł prawa o wolności prassy, według którego ma bydź skazany na trzechmiesięczne więzienie w twierdzy. Oskarzyciel publiczny nie iest tym zadowolniony wyrokiem i chce odwołać się do Dworu. Sądzą, iż iakikolwiekby wypadł wyrok, Poseł Rossyyski wstawi się do Króla o złaskawienie wyroku dla Redaktora.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.